

Magyar szikipacsirta elszórt „rekorder” tojása (Fotó: Endes M)

URBANIZÁLÓDÓ ÉNEKES RIGÓK (*TURDUS PHILOMELOS*) TISZAFÜREDEN. „*Az éneklő rigónak igen szép az éneke, messzehallható fuvolahangokból áll és nagyon megeleveníti és meg is szépíti az erdőt. Énekét a fák legtetejéről hallatja s ekkor csöndesen ül, mintha elmerülne dalában.*” Az idézet, amely a száz éve elhunyt Herman Ottó talán legnépszerűbb munkájából, az 1901-ben megjelent „A madarak hasznáról és káráról” című könyvéből származik, a faj élőhelyeként egyértelműen erdei környezetre utal. Az 1984-es kiadású Magyarország fészkelő madarai c. kötetben lényegében ugyanezt erősíti meg Török János, de egy fontos kiegészítéssel: „*Magyarországon nem vált városlakó madárrá, de Közép- és Nyugat-Európa egyes területein előszeretettel behúzódik a városokba...*” Úgy tűnik, hogy a városiasodás folyamata, amely másutt évtizedekkel korábban kezdődött, nálunk most van kiteljesedőben. A tapasztalatok legalábbis erre vallanak. Először 2013. május 24-én figyeltem föl egy Tiszafüred belterületén álló kertes ház udvarán három szokatlanul barátságos, bizalmas közelségbe merészkedő énekesrigó-fiókára, amint élelmet keresgéltek a bokrok alatt. Ezt akkor még azzal intéztem el magamban, hogy a közelben egy nagyobb park húzódik, bizonyára ott kerülhetett sor egy ritkaságnak számító költésre. 2014 júniusában azonban előbb egy újabb példányt láttam egy másik tiszafüredi lakóház kertjében, majd a kisváros központi részében fekvő házunk füves udvarán vált visszatérő vendéggé egy gilisztákat szedegető felnőtt madár. Egy hét múltán arra lettem figyelmes, hogy az összeszedett férgek már nem csúsznak le a madár torkán, hanem csokorba szedve, bajuszként csüngenek a csőre két oldalán, biztos jeleként annak, hogy éhes fiókák várják a fészekben. Június utolsó napjaiban aztán megjelent és napokon át visszajárt három, repülni még alig-alig tudó fióka is az anyamadár társaságában, annak bizonyságaként, hogy valahol a közelben kelhettek ki. Talán országszerte érdemes lenne figyelni a hasonló esetekre, hogy megtudjuk, mennyire tekinthető általános tendenciának az énekes rigó városiasodása.

Harka Ákos